

Alle Legeforeningens foreningsledd

Deres ref.:

Vår ref.: HSAK201900433

Dato: 23.04.2019

Høring - NOU 2019 8 Særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer

Finansdepartementet sender på høring en utredning fra Dyrnes-utvalget, som ble opprettet for å vurdere særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer, den såkalte sukkeravgiften. Utvalget avga sin utredning den 9. april 2019.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2018 ble avgiftene på sjokolade- og sukkervarer og avgiften på alkoholfrie drikkevarer økt med henholdsvis 80 og 40 pst. reelt. Særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer var i første rekke fiskalt begrunnet. Avgiftene er også ment å ha helsemessige egenskaper ved at de kan bidra til å redusere forbruket av sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer.

Avgiftene, slik de er utformet i dag, treffer imidlertid bare delvis helseskadelige ingredienser som sukker, og avgiftssatsene er ikke tilpasset eventuelle samfunnsmessige skadevirkninger ved konsum. Avgiftene har derfor blitt anklaget for å ikke treffe tiltenkte varer, eks. blir en del sukkerfrie produkter berørt av avgiftene, mens sukkerholdige produkter slipper avgift. Avgiftene ble klaget inn for EFTAs overvåkingsorgan (ESA) med anførsler om at avgiftene ikke er i samsvar med EØS-avtalens statsstøtteregler.

I statsbudsjettet for 2019 foreslo Regjeringen at avgiften på sjokolade- og sukkervarer skulle reduseres til (prisjustert) 2017-nivå. Regjeringen varslet samtidig at den ville sette ned et utvalg som skulle gjennomgå særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer.

Utvalget vurderer bl.a. at:

- dagens avgift på sjokolade- og sukkervarer ikke er utformet optimalt som en fiskal avgift ved at den kun omfatter et begrenset vareomfang og at den dermed kan medføre uønskede vridninger.
- avgiften kan stimulere til økt grensehandel av sjokolade- og sukkervarer dersom avgiften fører til økende prisforskjell mellom Norge og Sverige. Denne handelen kan gå på bekostning av omsetning i Norge.
- avgiftene bør endres/oppheves/erstattes av en ny og helsebegrunnet avgift, og at dette må utredes nærmere.

Legeforeningen har mye vedtatt og godt etablert politikk på folkehelseområdet. Denne kan bl.a. leses i flere oppdaterte policynotater fra 2018: <https://legeforeningen.no/Emner/Andre-emner/Publikasjoner/policynotater/Policynotater-2018/>. Legeforeningen har også hatt flere uttalelser knyttet til sukkeravgiften, hvor avgiften både har blitt sett som et viktig strukturelt folkehelseiltak for å bidra til et sunnere kosthold, og som et virkemiddel for å hente inn midler til helsesektoren og skjermesektoren fra kutt. Dette kan bl.a. leses her:

<https://beta.legeforeningen.no/nyheter/2017/skjermer-sykehusene-og-okker-sukkeravgiften/>.

Legeforeningen har også vært positiv til en revidering av avgiften for å sikre at den er innrettet

på en mest mulig treffsikker måte.

Les mer om høringen på Finansdepartementets nettsider:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---nou-2019-8-saravgiftene-pa-sjokolade--og-sukkervarer-og-alkoholfrie-drikkevarer/id2642058/>

Dersom høringen virker relevant, bes det om at innspill sendes til Legeforeningen innen **14. juni 2019**. Det bes om at innspillene lastes opp direkte på Legeforeningens nettsider.

Høringen finnes på **Legeforeningen.no** under **Legeforeningens politikk – Høringer**

Med hilsen

Den norske legeforening

Ingvild Bjørgo Berg

Helsepolitisk rådgiver